

**Міністерство освіти і науки України**  
**Відокремлений структурний підрозділ «Уманський фаховий коледж**  
**технологій та бізнесу Уманського національного університету»**

«Затверджую»

Директор ВСП УФКТБ УНУ

Віталій КУЖЕЛЬ

«04» грудня 2025р.

**Положення**

**про підвищення кваліфікації педагогічних працівників**  
**Відокремленого структурного підрозділу «Уманський фаховий**  
**коледж технологій та бізнесу Уманського національного**  
**університету»**

Розглянуто і схвалено  
на засіданні педагогічної ради  
Протокол № 4  
від «04» грудня 2025р.

Умань – 2025

## Загальна частина

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1133 від 27.12.2019, Постановою КМ № 1343 від 22.10.2025, наказу МОН від 24.01.2013 № 48 «Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» і визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Відокремленого структурного підрозділу «Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу Уманського національного університету» (далі – Коледж).

2. Педагогічні і науково-педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

3. Метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

4. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Коледжу, сформована у порядку, визначеному законодавством, включає в себе підвищення кваліфікації.

5. Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

6. Педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо;

стажування.

Окремі види діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників, зазначені у пункті 23 цього Положення, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

7. Педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями, програми підвищення кваліфікації, їх обсяг

(тривалість) та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі - суб'єкти підвищення кваліфікації).

8. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників установлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

Підвищення кваліфікації педагогічними і науково-педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації Коледжу на певний рік, що формується, затверджується і виконується відповідно до цього Положення.

Педагогічні і науково-педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Коледжу на відповідний рік згідно з цим Положенням.

9. Суб'єктом підвищення кваліфікації є заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична особа чи фізична особа - підприємець, що провадить освітню діяльність із підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників відповідно до цього Положення.

Інформація про суб'єктів підвищення кваліфікації (крім нерезидентів України), їх програми підвищення кваліфікації та видані документи вноситься ними до державної інформаційно-комунікаційної системи підтримки та забезпечення професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників (далі - інформаційна система), положення про яку затверджує МОН.

Педагогічні і науково-педагогічні працівники мають право підвищувати кваліфікацію в різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

Інформація про видані суб'єктами підвищення кваліфікації документи включає:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) педагогічного або науково-педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації;

форму, вид, тему (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) у годинах або кредитах ЄКТС;

дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації;

часткові освітні та/або професійні кваліфікації, що присвоєні/ присуджені за результатами проходження підвищення кваліфікації (у разі наявності).

Інформація про наявні в суб'єктів підвищення кваліфікації ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти (за видом освітньої діяльності - підвищення кваліфікації) та/або акредитовані освітні програми, а також видані ними документи протягом 15 робочих днів з дати їх

видачі вноситься до інформаційної системи відповідними суб'єктами підвищення кваліфікації або шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиною державною електронною базою з питань освіти та інформаційною системою (у разі наявності технічної можливості).

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати підвищення кваліфікації за своїм місцезнаходженням та/або за місцем роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, зокрема із використанням технологій дистанційного навчання, в разі, коли це передбачено договором та/або відповідною програмою підвищення кваліфікації.

10. Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

Програма також може містити інформацію про:

розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо);

особу (осіб), які забезпечують виконання програми (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне/вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);

строки виконання програми;

місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання;

вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;

графік освітнього процесу;

мінімальну та максимальну кількість осіб в групі;

академічні, професійні можливості, зокрема часткові освітні та/або професійні кваліфікації, що присвоюються/присуджуються за результатами проходження підвищення кваліфікації;

можливість надання подальшої підтримки чи супроводу;

додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);

документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

Суб'єкти підвищення кваліфікації можуть розробляти програми підвищення кваліфікації на основі типових програм підвищення кваліфікації, що затверджуються МОН.

Програма підвищення кваліфікації, розроблена на основі типової програми, має відповідати її структурі, а також визначати напрями, зміст, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться, розподіл годин за видами діяльності відповідно до типової програми та визначати обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації в обсязі не меншому, ніж встановлено типовою програмою.

За результатами успішного проходження підвищення кваліфікації відповідно до програми підвищення кваліфікації, розробленої на основі типової програми, педагогічним і науково-педагогічним працівникам присвоюються/присуджуються часткові освітні та/або професійні кваліфікації в разі, коли це передбачено відповідною типовою програмою.

11. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним та/або науково-педагогічним працівником.

Між Коледжем та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (дodatка до угоди).

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах.

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників може здійснюватися в Коледжі за місцем роботи працівника або в іншому закладі освіти. Керівником такого стажування призначається педагогічний або науково-педагогічний працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене,

почесне чи педагогічне звання та/або успішно пройшов сертифікацію в установленому законодавством порядку.

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі - керівник стажування).

Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

13. За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним і науково-педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи - підприємця, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівникам;

тема (напрям, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації в годинах та/або кредитах ЄКТС;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка підвищила кваліфікацію;

опис досягнутих результатів навчання;

присвоєні/присуджені часткові освітні та/або професійні кваліфікації (у разі наявності);

дата видачі та обліковий запис документа;

найменування посади (у разі наявності), прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації, та її підпис.

Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації в суб'єктів підвищення кваліфікації - нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом, і потребують визнання педагогічною радою відповідно до цього Положення.

Достовірність виданих документів про підвищення кваліфікації (крім документів, виданих нерезидентами України) перевіряється засобами інформаційної системи.

14. Кожен педагогічний і науково-педагогічний працівник Коледжу відповідно до Закону України [“Про фахову передвищу освіту”](#) зобов’язаний щороку підвищувати кваліфікацію з урахуванням особливостей, визначених цим Положенням.

Підвищення кваліфікації щороку педагогічними та науково-педагогічними працівниками Коледжу є необхідною умовою проходження ними атестації у порядку, визначеному законодавством.

16. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника не може бути менше ніж 120 годин на п’ять років.

Керівник, заступники керівника, керівник відділення, циклової комісії, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи.

17. Планування підвищення кваліфікації працівників Коледжу здійснюється двома етапами. На першому етапі здійснюється перспективне планування у поточному році на наступний календарний рік шляхом затвердження педагогічною радою орієнтовного плану підвищення кваліфікації. Орієнтовний план підвищення кваліфікації повинен містити інформацію про загальну кількість педагогічних працівників, які проходили підвищення кваліфікації, основні напрями та орієнтовний перелік суб’єктів підвищення кваліфікації. Орієнтовний план підвищення кваліфікації формується з урахуванням пропозицій педагогічних працівників і оприлюднюється на його веб-сайті) щороку протягом двох робочих днів з дня його затвердження, але не пізніше 25 грудня поточного року.

18. З метою формування плану підвищення кваліфікації Коледжу на поточний рік пропозиції педагогічних та науково-педагогічних працівників розглядаються педагогічною радою. За згодою педагогічного або науково-педагогічного працівника його пропозиція може бути уточнена або змінена. За результатами розгляду педагогічна рада закладу освіти затверджує план підвищення кваліфікації на відповідний рік.

19. План підвищення кваліфікації Коледжу на відповідний рік включає: список педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (у годинах або кредитах ЄКТС), перелік суб’єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги чи про самостійне фінансування підвищення кваліфікації педагогічним або науково-

педагогічним працівником. План підвищення кваліфікації може містити додаткову інформацію, що стосується підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників. План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року в порядку, визначеному педагогічною радою.

За погодженням педагогічного або науково-педагогічного працівника, керівника Коледжу (уповноваженої ним особи) і суб'єкта підвищення кваліфікації строки (графік) підвищення кваліфікації такого працівника протягом відповідного року можуть бути уточнені без внесення змін до плану підвищення кваліфікації.

20. На підставі плану підвищення кваліфікації керівник Коледжу (уповноважена ним особа) забезпечує укладення між Коледжем та суб'єктом (суб'єктами) підвищення кваліфікації договору про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації на відповідний рік.

Не пізніше 25 грудня працівник повинен поінформувати керівника закладу освіти або уповноважену ним особу про стан проходження ним підвищення кваліфікації у поточному році з додаванням копій отриманих документів про підвищення кваліфікації. Відповідна інформація зберігається в особовій справі працівника відповідно до законодавства.

### **Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників**

21. Результати підвищення кваліфікації в суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти (за видом освітньої діяльності - підвищення кваліфікації) або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження.

Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням педагогічної ради Коледжу.

Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників встановлюється педагогічними радою Коледжу.

22. Педагогічний або науково-педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до педагогічної ради Коледжу клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті Коледжу та/або в

електронному портфолію педагогічного або науково-педагогічного працівника (у разі наявності). Форму звіту визначає Коледж.

Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні педагогічної (вченої) ради Коледжу.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна рада заслуховує педагогічного або науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

визнання результатів підвищення кваліфікації;

невизнання результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна рада Коледжу може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

Результатом підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти (за видом освітньої діяльності - підвищення кваліфікації) або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

23. Окремі види діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників, а саме участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти, а для педагогічних працівників - також проходження супервізії, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до цього Положення.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників визначаються педагогічною радою.

24. Участь педагогічних та науково-педагогічних працівників у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України [“Про освіту”](#), [“Про вищу освіту”](#), [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183), та іншими актами законодавства, визнається педагогічною радою як підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі педагогічного або науково-педагогічного працівника у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

25. Результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних або науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання можуть бути визнані педагогічною радою як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

26. Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

27. Проходження супервізії педагогічним працівником визнається педагогічною радою Коледжу як підвищення кваліфікації.

Обсяг (тривалість) такого підвищення кваліфікації визначається відповідно до його фактичної тривалості в годинах, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

### **Фінансування підвищення кваліфікації**

28. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, самостійне фінансування педагогічними і науково-педагогічними працівниками, які проходять підвищення кваліфікації; інші власні надходження Коледжу, інші джерела, не заборонені законодавством.

У разі підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі Коледжу на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником Коледжу та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

29. На час підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за педагогічним або науково-педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

30. Факт підвищення кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується керівником Коледжу або уповноваженою ним особою та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.